

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΚΟΠΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ Τεύχος 35

Επισκόπηση οικονομικών, εμπορικών και επιχειρηματικών
ειδήσεων για την Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας

Σύνταξη-Επιμέλεια: Π. Λάρδα, Σύμβουλος ΟΕΥΑ'

- Αύγουστος 2019-

Περιεχόμενα

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα	4
1.1 Ενέργεια και Ορυκτά	4
-Δηλώσεις του αρμόδιου για την οικονομία Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης περί ενδεχόμενης συμμετοχής της στην κατασκευή του βουλγαρικού πυρηνικού σταθμού Μπέλενε	4
-Αποδεκτές από την Ρυθμιστική Επιτροπή Ενέργειας οι περισσότερες αιτήσεις πολιτών που ζήτησαν να αποκοπούν από το δίκτυο κεντρικής θέρμανσης	4
-Προσωρινή απενεργοποίηση τμήματος του εργοστασίου παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στο Μοναστήρι (REK Bitola)	4
1.2 Κατασκευές, δομικά υλικά και Real Estate	4
-Μείωση της τιμής σύνδεσης των νεόδμητων κτιρίων με το ηλεκτρικό δίκτυο	4
-Διαμαρτυρία των κατασκευαστικών εταιρειών για την προσωρινή απαγόρευση κατασκευής κτηρίων στις περιοχές Karpos, Centar και Αχρίδα	4
-Οι ιδιοκτήτες εταιρειών διαμαρτύρονται για τις καθυστερήσεις στην ανακατασκευή της γέφυρας στον ποταμό Serava	5
-Ξεκινά η δεύτερη φάση κατασκευής του Εθνικού Πάρκου στο Zrnovci	5
-Παράνομες κατασκευές στο έδαφος της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας (2018)	5
-Κατασκευή βοηθητικών οδών στον αυτοκινητόδρομο της εθνικής οδού Miladinovci – Shtip, συνολικού ποσού 5,7 εκατ. ευρώ	5
-Πρώτη δόση της πίστωσης για την κατασκευή των οδών Miladinovci-Stip και Kicevo-Αχρίδας θα πληρωθεί τον Ιούλιο 2019	6
1.3 Τραπεζικός & Ασφαλιστικός Τομέας	6
-Νομισματικός & χρηματοοικονομικός τομέας στην Βόρεια Μακεδονία (διαθέσιμα στοιχεία Μαρ. 2019)	6
-Η δυναμική των καταθέσεων στην Βόρεια Μακεδονία (διαθέσιμα στοιχεία Μαρτίου 2019)	6
-Πιστώσεις τραπεζών στην Βόρεια Μακεδονία (διαθέσιμα στοιχεία Μαρτίου 2019)	6
-Επιτόκια τραπεζικών πιστώσεων και καταθέσεων στην Βόρεια Μακεδονία (διαθ. στοιχεία Μαρ. 2019)	7
-Αποθεματικό ενεργητικού στην Βόρεια Μακεδονία (διαθέσιμα στοιχεία Μαρτίου 2019)	7
1.4 Αγροτικός τομέας και τομέας τροφίμων	7
-Η εταιρεία MAKPETROL θα προμηθεύει το "πράσινο πετρέλαιο" στους αγρότες	7
-Υπουργείο Γεωργίας: Χωρίς προβλήματα η εξαγωγή μήλων και ροδάκινων	7
1.5 Βιομηχανικός Τομέας	7
-Επένδυση 25 εκατ. ευρώ σε νέο εργοστάσιο στη Βόρεια Μακεδονία από τη σλοβενική εταιρεία κατασκευής μπαταριών TAB	7
1.6 Τομέας Μεταφορών & Επικοινωνιών	8
-Επανάρση λειτουργίας της διεθνούς λεωφορειακής γραμμής Θεσσαλονίκης-Ευζώνων-Σκοπίων	8
-TAV: Κίνηση στους αερολιμένες της Βόρειας Μακεδονίας (α' εξάμηνο 2019)	8
1.7 Τομέας Υγείας & Περιβάλλοντος	8
-Παράδειγμα οικολογικού τρόπου ζωής τα νέα υβριδικά οχήματα που προμηθεύτηκε ο Δήμος Σκοπίων για την κάλυψη των αναγκών του	8
-Νέος νόμος για την προστασία της Περιφέρειας της Αχρίδας και λήψη αποφάσεων του νεοσύστατου συμβούλιο βάση της πλειοψηφίας Badinter	Error! Bookmark not defined.
-Διακυβεύεται το καθεστώς Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO της Αχρίδας λόγω παράνομης και άναρχης δόμησης	8
-Παράνομη απόθεση ιατρικών αποβλήτων στα Σκόπια	9

1.8 Τομέας Τουρισμού	9
-Στατιστικά στοιχεία για τον τουρισμό στην Βόρεια Μακεδονία (5μηνο 2019)	9
-Οργανωμένες διακοπές για εργαζομένους χαμηλού εισοδήματος και φέτος από το Υπ/γείο Οικονομίας	9
-Τουριστικές προτιμήσεις πολιτών της Βόρειας Μακεδονίας σύμφωνα με εδώ δημοσιεύματα	9
-Τροποποιήσεις στο τουριστικό νόμο αναμένονται εντός του καλοκαιριού	10
1.9 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος	10
-Δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών	10
-75 εκατ. ευρώ διαθέσιμα για επιδότηση επιχειρήσεων στη Βόρεια Μακεδονία	10
-Προσωρινά εκτός λειτουργίας το σύστημα της υπηρεσίας τελωνιακής διοίκησης	11
2. Οικονομικές ειδήσεις	11
-Φορολογικά έσοδα και επιστροφές ΦΠΑ σε επιχειρήσεις κατά το α' τρίμηνο 2019	11
-Ποσοστό πληθωρισμού στη Βόρεια Μακεδονία (Μάιος 2019)	11
3. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις	11
-Συνεργασία των τελωνειακών υπηρεσιών της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας και της Δημοκρατίας της Κροατίας	11
-Η περιοχή των Δυτικών Βαλκανίων κατέγραψε τις υψηλότερες εισροές άμεσων ξένων επενδύσεων σε μια δεκαετία (2018) - Αύξηση 200% των GREENFIELD Άμεσων Ξένων Επενδύσεων στη Βόρεια Μακεδονία	12
-Νέες επενδύσεις ύψους που υπερβαίνει τα 5 εκατ ευρώ θα επενδυθούν στο πλαίσιο του προγράμματος διασυνοριακής συνεργασίας Βουλγαρίας - Βόρειας Μακεδονίας	12
-Συμφωνία για κοινούς ελέγχους στην διασυνοριακή περιοχή Tabanovce-Presevo υπογράφηκε μεταξύ Βόρειας Μακεδονίας και Σερβίας	12
-Οικονομικό Επιμελητήριο: Πρόσθετα έξοδα για τις εταιρείες των Δυτικών Βαλκανίων εξαιτίας των διασυνοριακών διαδικασιών	12
4. Ευρωπαϊκή προοπτική	13
-IPA: 133 κεφαλαιουχικά έργα για τη βελτίωση των υποδομών της Βόρειας Μακεδονίας	13
-Σύσταση ομάδων εργασίας για την προετοιμασία των θέσεων της Βόρεια Μακεδονίας στο πλαίσιο της διαπραγμάτευσης για την ένταξη στην ΕΕ	13
-Προγράμματα ενίσχυσης του Υπουργείου Οικονομίας των μικρών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην Βόρεια Μακεδονία	13
5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος	14
-Νέος νόμος για την προστασία της Περιφέρειας της Αχρίδας και λήψη αποφάσεων του νεοσύστατου συμβούλιο βάση της πλειοψηφίας Badinter	14
6. Εκδηλώσεις, εκθέσεις, επισκέψεις	14
-Συμμετοχή των Zaen και Angjusev στο Οικονομικό Φόρουμ στο Λονδίνο	14
-Συνεδρίαση του ΔΝΤ και της Παγκόσμιας Τράπεζας στα Σκόπια	15

Σημειώσεις:

1. Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, παρακαλείστε όπως αναφέρεται η πηγή.
2. Εφ' όσον δεν επιθυμείται πλέον να λαμβάνεται τα Ενημερωτικά Δελτία του Γραφείου ΟΕΥ-Σκοπίων, παρακαλείστε όπως αποστείλετε σχετικό μήνυμα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μας. (ecocom-skopje@mfa.gr)

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα

1.1 Ενέργεια και Ορυκτά

-Δηλώσεις του αρμόδιου για την οικονομία Αντιπρόεδρου της Κυβέρνησης περί ενδεχόμενης συμμετοχής της στην κατασκευή του βουλγαρικού πυρηνικού σταθμού Μπέλενε

Ο αρμόδιος για την οικονομία Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης της Βόρειας Μακεδονίας κ. Koco Angjushev αναφέρθηκε εκ νέου, με πρόσφατες δηλώσεις του (από 29.6.2019), στο ενδεχόμενο συμμετοχής της χώρας του στο έργο κατασκευής του βουλγαρικού πυρηνικού σταθμού Μπέλενε. Ο κ. Angjushev σημείωσε ότι μετά την πρόσφατη δημοσίευση της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την κατασκευή του σταθμού, από βουλγαρικής πλευράς, η Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας εξετάζει το ενδεχόμενο συμμετοχής στο έργο. Πρόσθεσε ότι η συμμετοχή στο σχέδιο κατασκευής του πυρηνικού σταθμού Μπέλενε, με στόχο τη μελλοντική προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας από αυτόν, δύναται να συμβάλει στην κάλυψη των ενεργειακών αναγκών της Βόρειας Μακεδονίας, καθώς η χώρα δεν διαθέτει δικές της πηγές φυσικού αερίου και πετρελαίου, ενώ τα αποθέματα λιγνίτη που αποτελούν τη μοναδική εγχώρια πηγή ηλεκτροπαραγωγής, σταδιακά εξαντλούνται. Ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης σχολίασε, πάντως ότι το βουλγαρικό σχέδιο κατασκευής του πυρηνικού σταθμού δεν είναι ακόμα αρκετά σαφές ως προς το χρηματοδοτικό σχήμα και τη μετοχική δομή.

-Αποδεκτές από την Ρυθμιστική Επιτροπή Ενέργειας οι περισσότερες αιτήσεις πολιτών που ζήτησαν να αποκοπούν από το δίκτυο κεντρικής θέρμανσης

Η Ρυθμιστική Επιτροπή Ενέργειας δέχθηκε τα περισσότερα από τα αιτήματα που υπέβαλαν όσοι απομακρύνθηκαν από το δίκτυο θέρμανσης των Σκοπίων, δήλωσε την Δευτέρα 15.7.2019 ο Πρόεδρος της Επιτροπής κ. Marko Bislimovski. Για όσα αιτήματα απορρίφθηκαν υπάρχει παρότρυνση της Επιτροπής να παρασχεθούν πρόσθετα έγγραφα και να επανυποβληθούν προς επανεξέταση, η οποία, σύμφωνα με τον κ. Bislimovski, θα ολοκληρωθεί εντός του Ιουλίου τ.ε. και θα δοθούν οι σχετικές απαντήσεις στους αιτούντες. Μιλώντας στους δημοσιογράφους, ο κ. Bislimovski είπε ότι τον περασμένο μήνα, είχαν υποβληθεί στην Επιτροπή περίπου 70 αιτήματα από κατοίκους των Σκοπίων που απομακρύνθηκαν από το δίκτυο κεντρικής θέρμανσης.

-Προσωρινή απενεργοποίηση τμήματος του εργοστάσιου παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στο Μοναστήρι (REK Bitola)

Το εργοστάσιο παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας REK-Bitola ενημέρωσε το κοινό ότι το μπλοκ παραγωγής 2 της εγκατάστασης θα διακοπεί προσωρινά, λόγω της παρουσίας ορισμένων θεμάτων με τους θερμαντήρες. Το μπλοκ 2 θα παραμείνει εκτός λειτουργίας για μερικές ημέρες και αργότερα τον Αύγουστο τ.ε. θα υποβληθεί σε ανακατασκευή. Από την ELEM διαβεβαίωσαν ότι η διακοπή λειτουργίας του μπλοκ 2 δεν θα επηρεάσει την παροχή ηλεκτρικού ρεύματος στη χώρα.

1.2 Κατασκευές, δομικά υλικά και Real Estate

-Μείωση της τιμής σύνδεσης των νεόδμητων κτιρίων με το ηλεκτρικό δίκτυο

Από τον Σεπτέμβριο τ.ε., η τιμή σύνδεσης με το ηλεκτρικό δίκτυο για νεόδομητα κτίρια θα μειωθεί από 500 σε 400 ευρώ.

-Διαμαρτυρία των κατασκευαστικών εταιρειών για την προσωρινή απαγόρευση κατασκευής κτηρίων στις περιοχές Karpos, Centar και Αχρίδα

Ο αριθμός των εκδοθέντων αδειών για την κατασκευή κτιρίων μειώνεται και αυτό οφείλεται στην προσωρινή απαγόρευση κατασκευής στα περιοχές Karpos και Centar των Σκοπίων, καθώς και στην περιοχή της Αχρίδας, γεγονός που αποτελεί πρόβλημα για τις κατασκευαστικές επιχειρήσεις. Το Επιμελητήριο Κατασκευαστών αναφέρει ότι οι Αρχές είναι πολύ αργές στη λήψη μέτρων για να βοηθήσουν στην αντιμετώπιση αυτής της κατάστασης. Σύμφωνα με τον Πρόεδρο του Επιμελητηρίου των Κατασκευαστών κ. Andrea Serafimovski, οι διαδικασίες είναι αργές και μη-διαφανείς και οδηγούν σε σοβαρές απώλειες εσόδων για πολλές επιχειρήσεις του τομέα. Οι κατασκευαστικές εταιρείες δηλώνουν σύμφωνες με την αναγκαιότητα να υπάρχουν καλά σχεδιασμένα έργα, ωστόσο, θεωρούν απαράδεκτο ότι η διαδικασία, η οποία έχει ξεκινήσει το 2017, δεν έχει

ολοκληρωθεί ακόμη. Οι εταιρείες αποφεύγουν επίσης τις επενδύσεις, λόγω των συχνών νομικών τροποποιήσεων. Το Επιμελητήριο πιστεύει ότι το τελευταίο σχέδιο νόμου για τις κατασκευές, που έχει κολλήσει στην κοινοβουλευτική διαδικασία με πάνω από 200 τροπολογίες, είναι καλό και πρέπει να εγκριθεί όπως προτάθηκε χωρίς περαιτέρω παρεμβάσεις. Λόγω του νόμου και των οικοδομικών απαγορεύσεων, οι κατασκευαστικές εταιρείες δεν μπορούν να προβλέψουν ποιες θα είναι οι τιμές των διαμερισμάτων στο μέλλον. 11.000 διαμερίσματα βρίσκονται υπό κατασκευή και άλλα περίπου 5.000 δεν έχουν πωληθεί εδώ και χρόνια. Από την άλλη πλευρά, η κατάσταση στον τομέα των οδοποιών σταθεροποιήθηκε μετά το 2018, που ήταν μια κακή χρονιά για τους κατασκευαστές. Συνεπώς, ο τομέας αυτός αναμένεται να σημειώσει αύξηση το επόμενο έτος.

-Οι ιδιοκτήτες εταιρειών διαμαρτύρονται για τις καθυστερήσεις στην ανακατασκευή της γέφυρας στον ποταμό Serava

Πολλοί ιδιοκτήτες εταιρειών και υπάλληλοι από τις εταιρείες που βρίσκονται στη βιομηχανική ζώνη Vibeogono, κοντά στα Σκόπια, πραγματοποίησαν διαμαρτυρία στις 18.6.2019. Οι ιδιοκτήτες της εταιρείας διαμαρτύρονται ότι η ανακατασκευή της γέφυρας πάνω από τον ποταμό Serava, που συνδέει τη ζώνη με τους τοπικούς δρόμους, είναι πολύ αργή και προκαλεί προβλήματα. Από την πόλη των Σκοπίων κάλεσαν τους πολίτες και τους ιδιοκτήτες της επιχείρησης να έχουν περισσότερη υπομονή για την ανακατασκευή δρόμων και άλλων έργων υποδομής, όπως οι γέφυρες. Ανέφεραν ότι οι αρμόδιες ομάδες διεξάγουν τις ανακατασκευές για να αυξήσουν την ασφάλεια κυκλοφορίας. Η γέφυρα Serava είναι σημαντική επειδή λειτουργεί ως σύνδεση μεταξύ των Σκοπίων και του Κοσσυφοπεδίου και είναι συνήθως υπερφορτωμένη με κίνηση, επομένως απαιτούνται τακτικές ανακατασκευές, ανέφεραν οι αρμόδιοι της πόλης των Σκοπίων.

-Ξεκινά η δεύτερη φάση κατασκευής του Εθνικού Πάρκου στο Ζηοντσι

Η τοπική αυτοδιοίκηση του Δήμου Ζηοντσι ξεκίνησε την υλοποίηση της δεύτερης φάσης του έργου για την ανέγερση ενός εθνικού πάρκου. Η δεύτερη φάση του έργου κοστίζει 3,5 εκατ. δηνάρια (περίπου € 57 χιλ.) , εκ των οποίων το 10% παρέχεται από το Δήμο, ενώ το υπόλοιπο παρέχεται από το Υπουργείο Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Η πρώτη φάση πραγματοποιήθηκε πριν από δύο χρόνια και περιελάμβανε την κατασκευή ενός μονοπατιού πεζοπορίας και ανοιχτού θεάτρου, καθώς και την παροχή ηλεκτρικού ρεύματος στην περιοχή. Η δεύτερη φάση θα περιλαμβάνει την ανέγερση παραδοσιακής εθνοτικής κατοικίας, η οποία θα έχει ρόλο μουσείου, που θα περιλαμβάνει παραδοσιακά έπιπλα, ρούχα, εργαλεία κλπ.

-Παράνομες κατασκευές στο έδαφος της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας (2018)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, το 2018, στο έδαφος της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας καταγράφηκαν συνολικά 955 παράνομα κτισμένες κατασκευές. Σύμφωνα με τον τύπο των κατασκευών, ο αριθμός των παρανόμως χτισμένων κατασκευών είναι ο ακόλουθος: 249 κατοικίες (26,1%), 133 επεκτάσεις, μετατροπές και προσαρμογές (13,9%), 113 επιχειρηματικά κτίρια (11,9%), 78 γκαράζ (8,2%), 134 φράχτες (14,0%), 6 σκάλες (0,6%), 15 βεράντες (1,6%), 28 καλοκαιρινές βεράντες (2,9%), 95 τέντες (9,9%), 13 προσωρινές δομές (1,4%) και 91 βοηθητικές δομές (9,5%). Οι περισσότερες παράνομα κτισμένες κατασκευές είναι ιδιωτικής ιδιοκτησίας (98,1%).

-Κατασκευή βοηθητικών οδών στον αυτοκινητόδρομο της εθνικής οδού Miladinovci – Shtip, συνολικού ποσού 5,7 εκατ. ευρώ

Η δημόσια επιχείρηση κρατικών δρόμων θα ολοκληρώσει τους 10 δρόμους εξυπηρέτησης και τον κεντρικό κόμβο του Sveti Nikole στην εθνική οδό Miladinovci - Shtip. Η κατασκευαστική εταιρεία "Granit" επιλέχθηκε για να ολοκληρώσει τα κατασκευαστικά έργα στον αυτοκινητόδρομο, τα οποία δεν περιλαμβάνονται στο έργο που κατασκευάστηκε από την κινεζική κατασκευαστική εταιρεία "Sinohidro". Οι δρόμοι εξυπηρέτησης θα διευκολύνουν την πρόσβαση του τοπικού πληθυσμού, οι οποίοι θα έχουν πρόσβαση στον αυτοκινητόδρομο ή στις πλησιέστερες περιοχές. Θα λυθεί επίσης το ζήτημα των σωληνώσεων άρδευσης των αγρών και με αυτό το διαγωνισμό θα ολοκληρωθούν και οι πλευρικοί δρόμοι γύρω από τον κεντρικό κόμβο κοντά στο Sveti Nikole. Όπως αναφέρεται στη δημοσιευθείσα Συμφωνία, μέσω του Ηλεκτρονικού συστήματος δημόσιων προμηθειών, θα καταβληθούν στον ανάδοχο πάνω από 355 εκατ. δηνάρια (5,7 εκατ. ευρώ) για την ολοκλήρωση των κατασκευαστικών έργων στον αυτοκινητόδρομο από το Miladinovci έως το Shtip. Δηλώθηκε, επίσης, ότι η κατασκευή των προγραμματισμένων δευτερευόντων οδών στην επόμενη περίοδο δεν θα σταματήσει την

κυκλοφορία κατά μήκος αυτής της εθνικής οδού και για τα εργοτάξια θα υπάρξει ειδικό καθεστώς χρόνου κυκλοφορίας. Εκτός από αυτόν τον διαγωνισμό, υπάρχει μια πρόσθετη πρόσκληση για την υποβολή προσφορών για την κατασκευή των δύο σταθμών διοδίων στις περιοχές "Kadrifakovo" και "Preod". Οι υποβολές βρίσκονται σε εξέλιξη και οι προσδοκίες της EBRD είναι ότι η κατασκευή θα ξεκινήσει από την 1^η Οκτωβρίου τ.ε., μόλις επιλεγεί ο κατασκευαστής. Ο αυτοκινητόδρομος μεταξύ Miladinovci - Shtip δόθηκε επίσημα σε κυκλοφορία στις 6 Ιουλίου τ.ε., ενώ οι πολίτες είχαν αρχίσει να χρησιμοποιούν το δρόμο ένα μήνα νωρίτερα. Το συνολικό ποσό για την κατασκευή της οδού ήταν 177,3 εκατ. ευρώ.

-Πρώτη δόση της πίστωσης για την κατασκευή των οδών Miladinovci-Stip και Kicevo-Αχρίδας θα πληρωθεί τον Ιούλιο 2019

Η Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας κατέβαλε την πρώτη δόση της πίστωσης στην κινεζική Exim Bank τον Ιούλιο τ.ε., αξίας 22 εκατ. δολαρίων για την κατασκευή των οδών Miladinovci-Stip και Kicevo-Αχρίδας. Ο δρόμος Miladinovci-Stip δόθηκε πρόσφατα σε κυκλοφορία, ενώ ο δρόμος Kicevo-Αχρίδας βρίσκεται ακόμη υπό κατασκευή και αναμένεται να δοθεί σε κυκλοφορία τον Ιούνιο του 2021. Το συνολικό κόστος των δύο έργων υπερβαίνει τα 800 εκατ. δολάρια.

1.3 Τραπεζικός & Ασφαλιστικός Τομέας

-Νομισματικός & χρηματοοικονομικός τομέας στην Βόρεια Μακεδονία (διαθέσιμα στοιχεία Μαρτίου 2019)

Τον Μάρτιο 2019, η Εθνική Τράπεζα της Βόρειας Μακεδονίας μείωσε το επιτόκιο αναφοράς κατά 0,25 ποσοστιαίες μονάδες, ήτοι από 2,50% σε 2,25%, ως αποτέλεσμα της διατηρούμενης συνέχειας των ευνοϊκών τάσεων στην αγορά συναλλάγματος, υποδηλώνοντας την έλλειψη πιέσεων από την εξωτερική αγορά και τις σταθερές εκτιμήσεις των εγχώριων οντοτήτων, καθώς και την απουσία πιέσεων στις τιμές. Επιπλέον, τα μεγαλύτερα περιθώρια νομισματικής χαλάρωσης οφείλονται στην τελευταία ανακοίνωση της ΕΚΤ για διατήρηση των επιτοκίων στο σημερινό επίπεδο για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα από ό,τι είχε προβλεφθεί προηγουμένως, καθώς και για επιπρόσθετη χαλάρωση, μέσω άλλων νομισματικών μέσων. Το επιτόκιο των διαθέσιμων καταθέσεων διάρκειας 7 ημερών παρέμεινε αμετάβλητο σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα, φτάνοντας το 0,3%.

-Η δυναμική των καταθέσεων στην Βόρεια Μακεδονία (διαθέσιμα στοιχεία Μαρτίου 2019)

Τον Μάρτιο 2019, οι συνολικές καταθέσεις των τραπεζών αυξήθηκαν κατά 0,4% σε μηνιαία βάση. Από την ανάλυση του τομέα προέκυψε ότι, σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα, οι καταθέσεις ιδιωτικών επιχειρήσεων μειώθηκαν κατά 0,8%, ενώ οι καταθέσεις νοικοκυριών αυξήθηκαν κατά 0,2%. Βάσει ανάλυσης ανά νόμισμα, τον Μάρτιο 2019, σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα, οι καταθέσεις σε δηνάρια αυξήθηκαν κατά 0,4%, ενώ οι καταθέσεις σε ξένο νόμισμα αυξήθηκαν κατά 0,5%. Το συνολικό δυναμικό καταθέσεων τον Μάρτιο το 2019 αυξήθηκε κατά 11,1% σε ετήσια βάση. Αναλυτικότερα, με βάση το νόμισμα, οι καταθέσεις σε εθνικό νόμισμα και καταθέσεις σε ξένο νόμισμα αυξήθηκαν κατά 12,3% και 9,3% αντίστοιχα. Με βάση τον τομέα, κατά τον εξεταζόμενο μήνα, οι καταθέσεις επιχειρήσεων και οι καταθέσεις νοικοκυριών αυξήθηκαν κατά 8,7% σε ετήσια βάση. Σύμφωνα με τη λήξη, οι βραχυπρόθεσμες καταθέσεις αυξήθηκαν κατά 7,5%, ενώ οι μακροπρόθεσμες καταθέσεις αυξήθηκαν κατά 11,3% σε ετήσια βάση. Η νομισματική διάρθρωση των καταθέσεων παρέμεινε σταθερή, με αποτέλεσμα το μερίδιο των καταθέσεων εσωτερικού νομίσματος στη βάση καταθέσεων να είναι υψηλότερο, αντιπροσωπεύοντας το 59,3%.

-Πιστώσεις τραπεζών στην Βόρεια Μακεδονία (διαθέσιμα στοιχεία Μαρτίου 2019)

Τον Μάρτιο του 2019, οι συνολικές πιστώσεις τραπεζών προς τον ιδιωτικό τομέα αυξήθηκαν κατά 1,0% σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα. Επί τη βάση ανάλυσης ανά τομέα προκύπτει ότι, οι πιστώσεις προς επιχειρήσεις και οι πιστώσεις προς νοικοκυριά αυξήθηκαν κατά 1,1% και 1,0% αντίστοιχα. Από την ανάλυση ανά νόμισμα, προκύπτει ότι τον Μάρτιο του 2019, οι χορηγήσεις σε δηνάρια και οι πιστώσεις σε ξένο νόμισμα αυξήθηκαν κατά 1,0% και 1,1% αντίστοιχα σε μηνιαία βάση. Σε ετήσια βάση, οι συνολικές πιστώσεις αυξήθηκαν κατά 9,0% το Μάρτιο του 2019, υπό συνθήκες ανάπτυξης τόσο των πιστώσεων προς νοικοκυριά κατά 9,7%, όσο και των πιστώσεων προς επιχειρήσεις κατά 8,4%. Οι χορηγήσεις σε δηνάρια αυξήθηκαν κατά

11,5%, ενώ σε ξένο νόμισμα αυξήθηκαν κατά 5,4%. Όσον αφορά στη λήξη, οι μακροπρόθεσμες πιστώσεις παρουσίασαν ετήσια αύξηση 8,5% και οι βραχυπρόθεσμες πιστώσεις αυξήθηκαν κατά 11,2%.

-Επιτόκια τραπεζικών πιστώσεων και καταθέσεων στην Βόρεια Μακεδονία (διαθέσιμα στοιχεία Μαρτίου 2019)

Τον Μάρτιο του 2019, το συνολικό επιτόκιο των πιστώσεων μειώθηκε κατά 0,02 μονάδες βάσης, σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα, φτάνοντας στο 5,26%. Το επιτόκιο δανεισμού σε δηνάρια μειώθηκε κατά 0,01 μονάδα βάσης, στο 5,74%, ενώ το επιτόκιο δανεισμού σε ξένο νόμισμα μειώθηκε κατά 0,02 μονάδες βάσης, σε μηνιαία βάση, φτάνοντας στο 4,69%. Το συνολικό επιτόκιο των καταθέσεων το Μάρτιο του 2019 ήταν 1,42%, παραμένοντας αμετάβλητο σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα. Το επιτόκιο στις καταθέσεις δηναρίου παρέμεινε αμετάβλητο σε μηνιαία βάση, φτάνοντας στο 1,95%, ενώ το επιτόκιο στις καταθέσεις σε ξένο νόμισμα μειώθηκε κατά 0,1 μονάδα βάσης, φτάνοντας στο 0,79%.

-Αποθεματικό ενεργητικού στην Βόρεια Μακεδονία (διαθέσιμα στοιχεία Μαρτίου 2019)

Τα ακαθάριστα συναλλαγματικά διαθέσιμα στο τέλος Μαρτίου 2019 ανήλθαν σε 2.866,4 εκατ. ευρώ και ήταν υψηλότερα από τον προηγούμενο μήνα κατά 0,1% και σε σύγκριση με τον Μάρτιο του 2018 αυξήθηκαν κατά 11,2%.

1.4 Αγροτικός τομέας και τομέας τροφίμων

-Η εταιρεία MAKPETROL θα προμηθεύει το "πράσινο πετρέλαιο" στους αγρότες

Σύμφωνα με δήλωση του Οργανισμού Πληρωμών της Βόρειας Μακεδονίας, η Makpetrol έχει επιλεγεί ως ο οικονομικός φορέας που θα προμηθεύει το "πράσινο πετρέλαιο" στους αγρότες. Παρόλο που επτά εταιρείες έλαβαν τα έγγραφα του διαγωνισμού, μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος του Οργανισμού Οικονομικής Υποστήριξης της Γεωργίας και της Αγροτικής Ανάπτυξης, υποβλήθηκε μόνο μια προσφορά σχετικά με την απαιτούμενη ποσότητα νίζελ. Η προσφορά άνοιξε στις 12 Ιουνίου και στις 3 Ιουλίου τ.ε. η Makpetrol επιλέχθηκε ως πλειοδότης. Η Συμφωνία έκδοσης εξατομικευμένων καρτών πληρωμής "πράσινου πετρελαίου", συνολικού ύψους 3,25 εκατ. ευρώ, υπεγράφη (16.7.2019) μεταξύ Οργανισμού Πληρωμών και Makpetrol. Οι εξατομικευμένες κάρτες θα εκδοθούν το αργότερο εντός 60 ημερών από την Makpetrol και θα διανεμηθούν μέσω των περιφερειακών γραφείων του Υπουργείου Γεωργίας. Οι δικαιούχοι θα μπορούν να προμηθεύονται το πετρέλαιο μόνο στα 120 πρατήρια καυσίμων της Makpetrol. Το μέτρο αυτό ήταν μία από τις υποσχέσεις της προεκλογικής εκστρατείας του SDSM και η καθυστέρηση εφαρμογής της είχε προκαλέσει ήδη τις αντιδράσεις των αγροτών. Επιπλέον, αν και η δέσμευση αφορούσε μείωση του κόστους πετρελαίου κατά 50%, τελικά η απόφαση προβλέπει μείωση του κόστους κατά 30%.

-Υπουργείο Γεωργίας: Χωρίς προβλήματα η εξαγωγή μήλων και ροδάκινων

Το Υπουργείο Γεωργίας υποστηρίζει ότι η αγορά και η εξαγωγή ροδάκινων και μήλων διεξάγεται κανονικά και χωρίς εμπόδια. Πολλές αποστολές έχουν ήδη φύγει για τη Ρωσία και πολύ σύντομα αναμένεται η έναρξη της περιόδου συλλογής άλλων φρούτων. Σύμφωνα με το εδώ Υπουργείο Γεωργίας, έχουν εισαχθεί ήδη παρεμβατικά μέτρα, ώστε οι παραγωγοί να μην αντιμετωπίζουν μεγάλες απώλειες. Ωστόσο, μερικοί από τους παραγωγούς εξακολουθούν να είναι δυσαρεστημένοι με τις τιμές που προσφέρονται για τα προϊόντα τους, διαμαρτύρονται και επιζητούν περαιτέρω κρατική υποστήριξη.

1.5 Βιομηχανικός Τομέας

-Επένδυση 25 εκατ. ευρώ σε νέο εργοστάσιο στη Βόρεια Μακεδονία από τη σλοβενική εταιρεία κατασκευής μπαταριών TAB

Η Σλοβενική εταιρεία κατασκευής μπαταριών Tovarna Akumulatorskih Baterij d.d. (TAB) πρόκειται να επενδύσει έως και 25 εκατ. ευρώ για την κατασκευή ενός νέου εργοστασίου μπαταριών εκκίνησης αυτοκινήτων στη Βόρεια Μακεδονία. Η νέα εγκατάσταση της TAB θα πραγματοποιηθεί στην επαρχία Probištip στα ανατολικά της χώρας, όπου λειτουργεί ήδη μια μονάδα παραγωγής μπαταριών 1,5 εκατ. μονάδων ετησίως. Η νέα εγκατάσταση θα δημιουργήσει σχεδόν 90 θέσεις εργασίας. Η ανακοίνωση της επένδυσης έγινε στη σλοβενική πρωτεύουσα Λουμπλιάνα, κατά τη διάρκεια πρόσφατης επίσκεψης επιχειρηματικής αντιπροσωπείας της Βόρειας Μακεδονίας, με επικεφαλής τον πρωθυπουργό της χώρας, κ. Zoran Zaev.

Κατά τη διάρκεια της επίσκεψης, ο κ. Zaen πραγματοποίησε συνομιλίες με τον Σλοβένο ομόλογό του κ. Marjan Sarec, σχετικά με την ενίσχυση των οικονομικών δεσμών των δυο χωρών. Η TAB, που εδρεύει στη Mežica της Σλοβενίας, διαχειρίζεται το τοπικό εργοστάσιο της TAB MAK, το οποίο ξεκίνησε το 2012 στο Probištip όταν αγόρασε τη μονάδα μπαταριών Vesna SAP, παλαιότερα γνωστή ως Zletovo. Σήμερα, η TAB MAK διαθέτει ισχυρό εργατικό δυναμικό 414 ατόμων και η τοπική θυγατρική είναι κερδοφόρα, με ετήσια έσοδα ύψους 60 εκατ. ευρώ. Η επέκταση με μια νέα μονάδα θα φέρει τον αριθμό των εργαζομένων σε πάνω από 500 άτομα. Η TAB, μια από τις πιο επιτυχημένες εταιρείες στη βόρεια περιοχή της Κογοška της Σλοβενίας, σημείωσε ετήσιο κύκλο εργασιών 280,5 εκατ. ευρώ, με καθαρό κέρδος 26,5 εκατ. ευρώ, το 2018. Συνολικά, μαζί με τη λειτουργία της στη Βόρεια Μακεδονία, ο όμιλος TAB, για το περασμένο έτος, σημείωσε έσοδα ύψους 336,4 εκατ. ευρώ με κέρδος 31,6 εκατ. ευρώ.

1.6 Τομέας Μεταφορών & Επικοινωνιών

-Επανάρξη λειτουργίας της διεθνούς λεωφορειακής γραμμής Θεσσαλονίκης-Ευζώνων-Σκοπίων

Η διεθνής λεωφορειακή γραμμή σύνδεσης Θεσσαλονίκης- Ευζώνων- Σκοπίων, τη διενέργεια της οποίας έχει αναλάβει η "Simeonidis Tours", σε συνεργασία με την εδώ εταιρεία "M. Soobrakaj A.D.", ετέθη εκ νέου σε λειτουργία. Η ως άνω λεωφορειακή γραμμή είχε διακοπεί προσωρινά, στις 8.6.2019.

-TAV: Κίνηση στους αερολιμένες της Βόρειας Μακεδονίας (α' εξάμηνο 2019)

Οι αερολιμένες στα Σκόπια και την Αχρίδα εξυπηρέτησαν σχεδόν 1,2 εκατομμύρια επιβάτες, κατά τους πρώτους έξι μήνες του 2019, δηλαδή αύξηση 12%, σε σχέση με την ίδια περίοδο του περασμένου έτους, ανέφερε η TAV, εταιρεία διαχείρισης των αεροδρομίων στην Βόρεια Μακεδονία. Την ίδια περίοδο, οι πτήσεις και στα δύο αεροδρόμια ανήλθαν σε 9.792, έχοντας αυξηθεί κατά 8%, συγκριτικά με τα περσινά στοιχεία. Σύμφωνα με τον Διευθύνων Σύμβουλο της TAV κ. Alper Ersoy, ο διψήφιος ρυθμός αύξησης του αριθμού των επιβατών στα αεροδρόμια της Βόρειας Μακεδονίας συνεχίζεται και κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2019. Οι ρυθμοί ανάπτυξης είναι υψηλότεροι από τον μέσο όρο της ΕΕ, κατά 5,9%. Η TAV αναμένει ότι ο αριθμός των επιβατών θα συνεχίσει να αυξάνεται με τον τρέχοντα ρυθμό και θα ενισχυθεί το τρίτο και το τελευταίο τρίμηνο του 2019, χάρη στους τέσσερις νέους προορισμούς από τα Σκόπια προς Μπάντεν-Μπάντεν και Βρέμη, που εισήχθησαν το Μάρτιο τ.ε., και προς Λάρνακα και Τουρκου που εγκαινιάστηκαν τον Ιούλιο τ.ε. - και στους έξι νέους προορισμούς από την Αχρίδα προς Μάλμο και Μιλάνο, που εισήχθησαν τον Μάρτιο τ.ε. και προς Ντίσελντορφ, Στουτγάρδη, Μέμνινγκεν και Ντόρτμουντ που ξεκίνησαν τον Ιούλιο τ.ε..

1.7 Τομέας Υγείας & Περιβάλλοντος

-Παράδειγμα οικολογικού τρόπου ζωής τα νέα υβριδικά οχήματα που προμηθεύτηκε ο Δήμος Σκοπίων για την κάλυψη των αναγκών του

Η πόλη των Σκοπίων προμηθεύτηκε νέα υβριδικά οχήματα για τις ανάγκες της διοίκησης της πόλης, σύμφωνα με τα τοπικά μέσα ενημέρωσης. Πρόκειται για έξι νέα υβριδικά αυτοκίνητα Toyota Yaris που αγοράστηκαν έναντι 6,3 εκατ. δηναρίων, ήτοι περίπου 102 χιλ. ευρώ. Σύμφωνα με τον Δήμαρχο κ. Petre Shilegon, με την εν λόγω αγορά εκπληρώθηκε μια προεκλογικής υπόσχεσης - ότι ο Δήμος των Σκοπίων και η διοίκηση της πόλης θα αποτελέσουν παράδειγμα οικολογικού τρόπου ζωής. Η τελευταία προμήθεια οχημάτων στην πόλη των Σκοπίων πραγματοποιήθηκε το 2012, όταν αγοράστηκαν πετρελαιοκίνητα αυτοκίνητα, μη φιλικά προς το περιβάλλον οχήματα. Όπως δήλωσε ο Δήμαρχος όσο είναι υπεύθυνος για τη διοίκηση της πόλης, όλα τα οχήματα που θα προμηθεύεται ο Δήμος θα είναι ηλεκτρικά ή υβριδικά, με στόχο να σταλεί ένα μήνυμα προς τους πολίτες, ότι όλοι πρέπει να προστατεύσουν το περιβάλλον και συμβάλλουν στη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης από την κυκλοφορία.

-Διακυβεύεται το καθεστώς Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO της Αχρίδας λόγω παράνομης και άναρχης δόμησης

Σύμφωνα με δηλώσεις του Υπουργού άνευ χαρτοφυλακίου κ. Edmond Ademi στο Radio Free Europe, τα περισσότερα από τα παράνομα κτίρια στην Αχρίδα θα πρέπει να κατεδαφιστούν μέχρι τον Φεβρουάριο 2020, ώστε να αποκατασταθεί η αυθεντική εμφάνιση της πόλης. Ερωτηθείς πόσες παράνομες κατασκευές θα κατεδαφιστούν εντός της προθεσμίας που έδωσε η UNESCO, ο κ. Ademi σημείωσε ότι αυτό δεν είναι καθήκον

της Κυβέρνησης αλλά του Δήμου. Όπως επισήμανε ο κ. Ademi, ο Πρωθυπουργός έχει διαμηνύσει ότι εάν ο Δήμος δεν έχει την ικανότητα να επιλύσει το θέμα και αν στραφεί προς βοήθεια στην Κυβέρνηση - η Κυβέρνηση θα βοηθήσει. Η Αχρίδα αντιμετωπίζει τον κίνδυνο απώλειας του καθεστώτος Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO, λόγω της παραμέλησης της αρχιτεκτονικής, πολιτιστικής και περιβαλλοντικής κληρονομιάς της από τις τοπικές Αρχές, οι οποίες πιέζονται από την κοινή γνώμη να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα.

-Παράνομη απόθεση ιατρικών αποβλήτων στα Σκόπια

Η Επιθεώρηση του Δήμου των Σκοπίων και η Κρατική υπηρεσία υγείας και υγειονομικής επιθεώρησης (SSH) πραγματοποίησαν έκτακτο έλεγχο στις 20 και 21 Ιουνίου τ.ε. και σε δύο περιπτώσεις διαπίστωσαν παράνομη απόρριψη μεγάλων ποσοτήτων ιατρικών αποβλήτων, σε κάδους γενικών απορριμμάτων, σε κεντρική λεωφόρο στα Σκόπια. Τα ιατρικά απόβλητα αφαιρέθηκαν αμέσως από τους κάδους, από εταιρεία με άδεια διαχείρισης ιατρικών αποβλήτων. Η SSH και η Επιθεώρηση της πόλης των Σκοπίων απεύθυναν έκκληση στους πολίτες, στην περίπτωση που εντοπίσουν ιατρικά απόβλητα σε δοχεία απορριμμάτων, να ενημερώσουν τα εν λόγω ιδρύματα, προκειμένου να προστατευθεί η υγεία του πληθυσμού.

1.8 Τομέας Τουρισμού

-Στατιστικά στοιχεία για τον τουρισμό στην Βόρεια Μακεδονία (5μηνο 2019)

Ο αριθμός των ξένων τουριστών που επισκέφθηκαν τη Βόρεια Μακεδονία τους πρώτους πέντε μήνες του 2019 μειώθηκε κατά 1,0% σε ετήσια βάση, φτάνοντας τους 222.946, σύμφωνα με στοιχεία της στατιστικής υπηρεσίας της χώρας. Ο αριθμός των εγχώριων τουριστών αυξήθηκε κατά 2,6% φτάνοντας τους 108.582 κατά την εξεταζόμενη περίοδο. Ο συνολικός αριθμός των τουριστών που διαμένουν στη χώρα κατά τη διάρκεια των πέντε μηνών μέχρι τον Μάιο τ.ε. αυξήθηκε κατά 0,1% σε ετήσια βάση, φτάνοντας τους 331.528. Ο αριθμός των διανυκτερεύσεων που πραγματοποίησαν οι τουρίστες στη Βόρεια Μακεδονία την περίοδο Ιανουαρίου-Μαΐου τ.ε. υποχώρησε κατά 0,3% σε 678.786. Μόνο τον Μάιο τ.ε., ο συνολικός αριθμός των τουριστών που διαμένουν στη Βόρεια Μακεδονία υποχώρησε 4,8% ετησίως σε 98.998, εκ των οποίων οι 68.880 ήταν αλλοδαποί. Από το σύνολο των ξένων τουριστών που επισκέφθηκαν τη Βόρεια Μακεδονία τον Μάιο τ.ε., το 9,1% προέρχεται από την Τουρκία, το 7,7% από τη Σερβία και το 6,9% από τη Βουλγαρία.

-Οργανωμένες διακοπές για εργαζομένους χαμηλού εισοδήματος και φέτος από το Υπ/γείο Οικονομίας

Ο Υπουργός Οικονομίας κ. Kreshnik Bekteshi δήλωσε κατά τη διάρκεια της συνέντευξης Τύπου (17.6.2019) την έναρξη του μέτρου – οργανωμένων διακοπών εργαζομένων χαμηλού εισοδήματος των οποίων το μηνιαίο εισόδημα στην οικογένεια δεν υπερβαίνει το καθαρό ποσό των 22.000 δηναρίων (€ 358). Το μέτρο εντάσσεται στο Πρόγραμμα για τον εγχώριο τουρισμό για τους εργαζομένους με χαμηλά εισοδήματα 2019, που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 23.1.2019. Πρόκειται για μέτρο το οποίο άρχισε να εφαρμόζεται από το 2017, για να υποστηρίξει τον εγχώριο τουρισμό, αλλά ταυτόχρονα και τις οικογένειες χαμηλού εισοδήματος και θεωρείται ότι είχε επιτυχή αποτελέσματα από το πρώτο έτος εφαρμογής του. Πάνω από 1.700 πιστοποιητικά εκδόθηκαν το 2018, γεγονός που σημαίνει ότι ο ίδιος αριθμός οικογενειών πραγματοποίησε διακοπές σε αντίστοιχες τουριστικές εγκαταστάσεις της χώρας, με αποτέλεσμα να αυξηθεί ο αριθμός των εγχώριων τουριστών κατά 20% το 2018, σε σχέση με το 2017. Τα πιο επισκέψιμα μέρη στη Βόρεια Μακεδονία, για τουριστικούς λόγους, ήταν μεταξύ άλλων: Αχρίδα, Porona Sharpa, Μανρονο και Βερονο.

-Τουριστικές προτιμήσεις πολιτών της Βόρειας Μακεδονίας σύμφωνα με εδώ δημοσιεύματα

Δημοσίευμα του κρατικού ειδησεογραφικού πρακτορείου "MIA" της Βόρειας Μακεδονίας αναφέρει ότι το τουριστικό ενδιαφέρον των πολιτών της χώρας για την Αίγυπτο και την Τουρκία έχει αυξηθεί, ενώ το αντίστοιχο ενδιαφέρον για την Ελλάδα είναι συγκριτικά μικρότερο. Επικαλούμενο πληροφορίες που συνέλεξε από εδώ τουριστικά Γραφεία, το εν λόγω δημοσίευμα υποστηρίζει ότι οι κορυφαίοι τουριστικοί προορισμοί για τους πολίτες της Βόρειας Μακεδονίας, κατά την τρέχουσα θερινή περίοδο είναι η Αττάλεια (Τουρκία) και η Χουργκάντα (Αίγυπτος). Όπως αναφέρεται, το κόστος του τουριστικού πακέτου για τους ως άνω προορισμούς ξεκινάει από τα 400 ευρώ κατ' άτομο και περιλαμβάνει διαμονή σε ξενοδοχείο τεσσάρων αστέρων με πλήρη διατροφή και αεροπορική μεταφορά. Για το ίδιο ποσό στην Ελλάδα και ειδικότερα στη Χαλκιδική είναι διαθέσιμα χαμηλότερης κατηγορίας ξενοδοχεία και με ημιδιατροφή. Ωστόσο, επισημαίνεται ότι το δημοσίευμα

δεν συνυπολογίζει τον μεγάλο αριθμό πολιτών της Βόρειας Μακεδονίας οι οποίοι κανονίζουν μόνοι τους, χωρίς τη διαμεσολάβηση τουριστικών Γραφείων, τις θερινές διακοπές τους στην Ελλάδα (κυρίως στη Χαλκιδική και την Πιερία και τα τελευταία χρόνια και σε άλλες περιοχές, όπως στο Βόλο και τη Δυτική Ελλάδα). Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το θερινό πρόγραμμα τακτικών πτήσεων, το αεροδρόμιο των Σκοπίων συνδέεται, σε καθημερινή βάση, με το αεροδρόμιο της Κων/πολης (με Turkish Airlines) και με το αεροδρόμιο Sabiha Gikcen (με Pegasus Airlines). Επιπλέον, το αεροδρόμιο της Αχρίδας (Απόστολος Παύλος) συνδέεται με συχνότητα μιας πτήσης εβδομαδιαίως με το αεροδρόμιο της Κων/πολης και με τα Άδανα (μόνο τον Αύγουστο- με Pegasus Airlines). Κατά τη θερινή περίοδο, διενεργούνται με μεγάλη συχνότητα πτήσεις charter από το αεροδρόμιο των Σκοπίων προς Ατάλεια (από την Sun Express, Corendon Airlines και Pegasus Airlines) και με μικρότερη συχνότητα προς Χουργκάντα (από διάφορους αερομεταφορείς). Η συχνότητα των πτήσεων από Σκόπια προς Αθήνα αυξήθηκε από δύο σε τρεις εβδομαδιαίως (με Aegean Airlines), κατά τη θερινή περίοδο. Όσον αφορά στον αριθμό των διελεύσεων πολιτών της Βόρειας Μακεδονίας από τις οδικές συννοριακές διόδους με την Ελλάδα, σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία της εδώ Στατιστικής Υπηρεσίας, το 2018 κατεγράφη μικρή μείωση της τάξης του 0,1% σε σχέση με το 2017 (1.071.645 από 1.072.882 διελεύσεις), μετά από διετή ανοδική πορεία (της τάξης του 10,1% το 2017 και του 5,6% το 2016).

-Τροποποιήσεις στο τουριστικό νόμο αναμένονται εντός του καλοκαιριού

Εκπρόσωποι της τουριστικής βιομηχανίας επιθυμούν την τροποποίηση του τουριστικού νόμου, το συντομότερο δυνατόν, προκειμένου να οργανωθεί καλύτερα η τουριστική βιομηχανία. Ο νέος νόμος που αναμένεται να ψηφιστεί αυτό το καλοκαίρι περιλαμβάνει διατάξεις προς το συμφέρον των πολιτών, των ταξιδιωτικών γραφείων και των ταξιδιωτικών πρακτόρων. Ο Σύνδεσμος Φιλοξενίας και Τουρισμού στο Οικονομικό Επιμελητήριο της χώρας δήλωσε ικανοποιημένος με το γεγονός ότι οι περισσότερες προτάσεις τους έγιναν αποδεκτές και ενσωματώθηκαν στο σχέδιο, όπως η αποδοχή της δυνατότητας τραπεζικής εγγύησης ή ασφαλιστικής διευθέτησης του ταξιδιού. Σύμφωνα με τον Αντιπρόεδρο του Σωματείου κ. Slave Siracevski, η τραπεζική εγγύηση που προβλέπεται είναι πολύ σημαντική για να προστατευτούν οι επιβάτες και να διασφαλιστεί ότι θα επιστρέψουν στην πατρίδα τους με ασφάλεια σε περίπτωση απρόβλεπτων καταστάσεων.

1.9 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος

-Δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών (27.06.2019)

Σημειώνεται ότι στις 27 Ιουνίου τ.ε. το Γραφείο ΟΕΥ - Σκοπίων εξέδωσε νέο δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών, το οποίο είναι διαθέσιμο στη διαδικτυακή πύλη AGORA, στον ακόλουθο σύνδεσμο:

<http://agora.mfa.gr/inf/files/TENDERS%20JUNE%202%20mk.pdf>

-75 εκατ. ευρώ διαθέσιμα για επιδότηση επιχειρήσεων στη Βόρεια Μακεδονία

Από τα μέσα Ιουλίου τ.ε. οι εταιρείες μπορούν να αρχίσουν να υποβάλλουν αιτήσεις για επιδοτήσεις στο πλαίσιο του νόμου περί χρηματοδοτικής στήριξης επενδύσεων, υπό νέες τροποποιημένες συνθήκες με βάση τις οποίες, σύμφωνα με την Κυβέρνηση, διευκολύνονται και θα είναι πιθανό να καλυφθούν από πάνω από 4.000 επιχειρήσεις. Οι τροποποιήσεις εγκρίθηκαν και υπογράφηκαν οι σχετικοί κανονισμοί από το Υπουργείο Οικονομίας και δημοσιεύθηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα. Αυτό σηματοδότησε την έναρξη της δυνατότητας των επιχειρήσεων να υποβάλουν αίτηση για χρηματοδότηση συνολικού ύψους 75 εκατ. ευρώ. Η Κυβέρνηση αναφέρει ότι έχουν γίνει τροποποιήσεις για να εξασφαλιστεί μεγαλύτερη στήριξη για τη βιομηχανία και την οικονομία, καθώς συμπεριλαμβάνουν περισσότερες επιχειρήσεις από ό, τι προέβλεπε αρχικά ο νόμος. Σύμφωνα με τις τροπολογίες αυτές, οι επιχειρήσεις του κλάδου της πληροφορικής και της μεταποιητικής βιομηχανίας που δεν περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα IPARD, οι εμπορικές επιχειρήσεις που επιθυμούν να κατασκευάσουν και να αναγείρουν κτήρια για επιχειρηματική χρήση και εκείνες που χρειάζονται χρήματα για παραγωγικές δραστηριότητες, μπορούν επίσης να κάνουν αίτηση από τώρα και στο εξής. Σύμφωνα με το Κεντρικό Μητρώο, πάνω από 4.000 επιχειρήσεις πληρούν τα νέα κριτήρια, ωστόσο θα προηγηθούν, ως προς την έγκριση χρηματοδότησης, όσοι έχουν ήδη πραγματοποιήσει επενδύσεις. Οι επιχειρήσεις που λειτουργούν εντός των οικονομικών ζωνών έχουν την δυνατότητα να υποβάλλουν αίτηση προς τη αρμόδια Διεύθυνση για τις Ζώνες Τεχνολογικής και Βιομηχανικής Ανάπτυξης και για εκείνους τους επενδυτές που βρίσκονται εκτός των Ζωνών η αίτηση θα πρέπει να απευθύνεται στον Οργανισμό Ξένων Επενδύσεων. Οι επιχειρήσεις που έχουν

ήδη συνάψει συμβάσεις χρηματοοικονομικής υποστήριξης, μπορούν επίσης να κάνουν αίτηση και να προσθέσουν παραρτήματα στις εν λόγω συμβάσεις.

-Προσωρινά εκτός λειτουργίας το σύστημα της υπηρεσίας τελωνιακής διοίκησης

Η Υπηρεσία Τελωνιακής Διοίκησης της Δημοκρατίας της Βόρειου Μακεδονίας (CAM) ανέφερε μικρά τεχνικά σφάλματα με το νέο λογισμικό, τη νύχτα μεταξύ 18 και 19 Ιουνίου τ.ε. Από το CAM ενημέρωσαν ότι το σύστημα «κρασάρισε» γύρω στις 02:30 π.μ., αλλά ότι το πρόβλημα αποκαταστάθηκε αμέσως την Πέμπτη 20.6.2019. Επίσης, διαβεβαιώνουν ότι κατά την περίοδο που το σύστημα ήταν εκτός λειτουργίας δεν υπήρξαν σημαντικά προβλήματα στις συνήθεις διαδικασίες. Το νέο τελωνιακό σύστημα εισήχθη πρόσφατα ως μέρος των μέτρων προσαρμογής των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας σε εκείνα που εφαρμόζονται στην ΕΕ.

2. Οικονομικές ειδήσεις

-Φορολογικά έσοδα και επιστροφές ΦΠΑ σε επιχειρήσεις κατά το α' τρίμηνο 2019

Κατά τους πρώτους τέσσερις μήνες των ετών, το κράτος επέστρεψε σε εταιρείες 126 εκατ. ευρώ από ΦΠΑ, που αποτελεί μείωση της τάξεως του 2,3% σε σύγκριση με την ίδια περίοδο του περασμένου έτους, ανέφερε το Υπουργείο Οικονομικών. Την ίδια περίοδο, τα έσοδα από τον ΦΠΑ αυξήθηκαν κατά 5,1%. Το Υπουργείο Οικονομικών αναφέρει ότι η πώση κατά τους πρώτους μήνες οφείλεται στην περυσινή υψηλότερη βάση σύγκρισης.

-Ποσοστό πληθωρισμού στη Βόρεια Μακεδονία (Μάιος 2019)

Ο ετήσιος ρυθμός πληθωρισμού στη Βόρεια Μακεδονία μειώθηκε σε 0,3% τον Ιούνιο του 2019 από 1,4% τον Μάιο τ.ε.. Ήταν ο χαμηλότερος ρυθμός πληθωρισμού από τον Φεβρουάριο του 2017, καθώς το κόστος μεταφοράς μειώθηκε (-1,1% έναντι 1% το Μάιο τ.ε.) και οι τιμές των τροφίμων και των μη αλκοολούχων ποτών ήταν σταθερές (έναντι 2,3% το Μάιο τ.ε.). Επιπλέον, το κόστος μειώθηκε για εστιατόρια και ξενοδοχεία (0,7% έναντι 1,2%), έπιπλα και είδη οικιακής χρήσης (1% έναντι 1,7%) και αναψυχή & πολιτισμός (1,7% έναντι 2,1%). Επίσης, οι τιμές μειώθηκαν περαιτέρω για τη στέγαση και τις υπηρεσίες κοινής ωφέλειας (-0,2% έναντι -0,1%) και συνέχισαν να μειώνονται για τα είδη ένδυσης και υποδημάτων (-0,6%) και την εκπαίδευση (-0,5%). Εν τω μεταξύ, το κόστος αυξήθηκε με ταχύτερο ρυθμό για την υγεία (2,9% έναντι 2,8%), ενώ μειώθηκε λιγότερο για διάφορα αγαθά και υπηρεσίες (-0,5% έναντι -0,7%) και την επικοινωνία (-1,6% έναντι -1,7%). Σε μηνιαία βάση, οι τιμές καταναλωτή υποχώρησαν 1,1%, μετά από κέρδη 0,5% τον Μάιο τ.ε.. Ο ρυθμός πληθωρισμού στη Βόρεια Μακεδονία ανήλθε κατά μέσο όρο 1,72% από το 2006 έως το 2019, φτάνοντας σε υψηλό επίπεδο 9,90% τον Ιούνιο του 2008 και σε ρεκόρ χαμηλό -2,10% το Δεκέμβριο του 2009.

3. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις

-Συνεργασία των τελωνιακών υπηρεσιών της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας και της Δημοκρατίας της Κροατίας

Στις 12 Ιουνίου 2019, αντιπροσωπεία της τελωνιακής διοίκησης της Δημοκρατίας της Κροατίας, με επικεφαλής τον Γενικό Διευθυντή και τον Υφυπουργό Οικονομικών κ. Hrvoje Chonic, πραγματοποίησε επίσκεψη εργασίας στη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας. Κατά τη διάρκεια της επίσκεψης, πραγματοποιήθηκε εργαστήριο και διαβουλεύσεις σχετικά με τις εμπειρίες των τελωνείων της Κροατίας στη διαδικασία εναρμόνισης και εφαρμογής της εθνικής τελωνιακής νομοθεσίας με τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά τη διαδικασία προσχώρησης στην ΕΕ, καθώς και την εφαρμογή απλουστεύσεων στην τελωνιακών διαδικασιών. Ο Γενικός Διευθυντής των Τελωνείων της Βόρειας Μακεδονίας κ. Gjoko Tanasoski, εξέφρασε την ικανοποίησή του για την καθιερωμένη συνεργασία, την έγκαιρη και συγκεκριμένη υλοποίησή της σε διάφορους τομείς λειτουργίας, και ιδιαίτερα τη υποστήριξη του Κροατικού Τελωνείου, ως στρατηγικού εταίρου και στενού συνεργάτη. Οι αντιπροσωπείες των δύο τελωνιακών υπηρεσιών συμφώνησαν σχετικά με τους τρόπους μελλοντικής συνεργασίας ως προς τα τελωνιακά θέματα.

-Η περιοχή των Δυτικών Βαλκανίων κατέγραψε τις υψηλότερες εισροές άμεσων ξένων επενδύσεων σε μια δεκαετία (2018) - Αύξηση 200% των GREENFIELD Άμεσων Ξένων Επενδύσεων στη Βόρεια Μακεδονία

Σύμφωνα με έκθεση για τις Άμεσες Ξένες Επενδύσεις (Greenfield) στα Δυτικά Βαλκάνια της “FDI Markets”, τμήματος δεδομένων της εφημερίδας «The Financial Times» του Λονδίνου, επισημαίνεται ότι οι νέες άμεσες ξένες επενδύσεις στην Βόρεια Μακεδονία από τον Ιούνιο του 2018 έως τον Μάιο του 2019 αυξήθηκαν κατά 200% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περυσινή περίοδο, φτάνοντας συνολικά τα 184,4 εκατ. δολάρια. Το 2018 η περιοχή των Δυτικών Βαλκανίων προσέλκυσε 9,36 δισ. δολάρια σε άμεσες ξένες επενδύσεις (Greenfield) και ήταν η δεύτερη μεγαλύτερη εισροή από το 2003, όταν άρχισε η παρακολούθηση των επενδύσεων από την “FDI Markets”. Το μεγαλύτερο ποσοστό των επενδύσεων, περίπου το 70%, απορροφήθηκε από τη Σερβία, με 105 έργα, ύψους 5,98 δισ. δολαρίων, σημειώνοντας ρεκόρ εισροών ΑΞΕ. Η Βοσνία και Ερζεγοβίνη απορρόφησε το 11,6% των επενδύσεων Greenfield στην περιοχή, παρά το γεγονός ότι πραγματοποιήθηκαν τέσσερα έργα λιγότερα, σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Το Μαυροβούνιο προσέλκυσε 11 σχέδια άμεσων ξένων επενδύσεων, καταγράφοντας ρεκόρ εισροών. Η Αλβανία σημείωσε αύξηση 80%, σε σχέση με πέρυσι, προσελκύοντας συνολικά 809,9 εκατ. ευρώ. Αν και εκτός της ΕΕ, οι χώρες της περιοχής προσέλκυσαν συνολικά 147 έργα Greenfield το 2018, που αποτελεί το μεγαλύτερο αριθμό επενδύσεων σε έξι χρόνια, σύμφωνα με την έκθεση των FDI Markets.

-Νέες επενδύσεις, ύψους που υπερβαίνει τα 5 εκατ. ευρώ, στο πλαίσιο του προγράμματος διασυνοριακής συνεργασίας Βουλγαρίας - Βόρειας Μακεδονίας

Πάνω από 10,3 εκατ. ευρώ έχουν επενδυθεί από την έναρξη της τρέχουσας περιόδου προγραμματισμού μέχρι σήμερα στους Δήμους της παραμεθόριας περιοχής της Βουλγαρίας και της Βόρειας Μακεδονίας, στο πλαίσιο του προγράμματος διασυνοριακής συνεργασίας. Αυτό ανακοινώθηκε από την Υπουργό Περιφερειακής Ανάπτυξης και Δημοσίων Έργων της Βουλγαρίας, κα Petya Avramova, η οποία μαζί με τον Υπουργό Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας, κ. Goran Milevski απέδωσε 17 νέες συμβάσεις στους δικαιούχους στο πλαίσιο της δεύτερης πρόσκλησης υποβολής προτάσεων, αξίας άνω των 5,1 εκατ. Επτά (7) από τα έργα έχουν επικεφαλής έργου (leading partners) από τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας και δέκα (10) από τις βουλγαρικές περιοχές Blagoevgrad και Kyustendil. Μέχρι σήμερα έχουν υλοποιηθεί 46 σχέδια μεταξύ των δύο χωρών. Πρόκειται για πρωτοβουλίες για την προστασία του περιβάλλοντος, την άμβλυση των επιπτώσεων των φυσικών καταστροφών και την αλλαγή του κλίματος, την προστασία του τοπικού πληθυσμού από πλημμύρες και πυρκαγιές, την αειφόρο χρήση των φυσικών πόρων, την προώθηση του παραδοσιακού πολιτισμού και την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, την υποστήριξη της κοινωνικής επιχειρηματικότητας μεταξύ των νέων και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των περιφερειακών επιχειρήσεων.

-Συμφωνία για κοινούς ελέγχους στην διασυνοριακή περιοχή Tabanovce-Presevo υπογράφηκε μεταξύ Βόρειας Μακεδονίας και Σερβίας

Την Παρασκευή 12 Ιουλίου τ.ε, η Βόρεια Μακεδονία και η Σερβία υπέγραψαν συμφωνία για την καθιέρωση κοινών ελέγχων στη διέλευση των συνόρων Tabanovce-Presevo. Με την υπογραφή της συμφωνίας επιχειρείται ένα ακόμη βήμα προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης της συνεργασίας των δυο χωρών και όπως δήλωσε ο εδώ Υπουργός Εσωτερικών κ. Oliver Spasovski, ανεξάρτητα από το γεγονός ότι η συμφωνία αυτή αναφέρεται στο τμήμα της συνοριακής αστυνομικής εργασίας, θεωρείται σαφής συμβολή στη συνέχιση των μορφών στενότερης συνεργασίας μεταξύ των δύο φιλικών χωρών. Η συμφωνία αυτή μειώνει σημαντικά τις γραφειοκρατικές διαδικασίες και επιταχύνει τη ροή των οχημάτων με αποτέλεσμα να μειώνεται η πιθανότητα καθυστερήσεων στην διέλευση των συνόρων.

-Οικονομικό Επιμελητήριο: Πρόσθετα έξοδα για τις εταιρείες των Δυτικών Βαλκανίων εξαιτίας των διασυνοριακών διαδικασιών

Η κα. Tatjana Sterjova από το εδώ Οικονομικό Επιμελητήριο (SKM) επεσήμανε, κατά τη διάρκεια συνέντευξης τύπου, ότι οι εταιρείες των Δυτικών Βαλκανίων αντιμετωπίζουν υπερβολικά έξοδα, εξ' αιτίας του χρόνου που περνούν οι μεταφορείς τους στα σύνορα. Επίσης, όπως ανέφερε, οι εταιρείες αντιμετωπίζουν και άλλα ζητήματα που σχετίζονται με την προσαρμογή των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων στα πρότυπα που εφαρμόζονται στην ΕΕ. Για το λόγο αυτό, στην προσεχή διάσκεψη κορυφής των Δυτικών Βαλκανίων στο

Πόζναν της Πολωνίας θα πραγματοποιηθεί η εισαγωγή και η δημιουργία μιας νέας επιχειρηματικής πλατφόρμας. Η εν λόγω πλατφόρμα θα δημιουργήσει στην πραγματικότητα ένα πλαίσιο διαλόγου μεταξύ των Δυτικών Βαλκανίων και της ΕΕ, προκειμένου να βρεθούν λύσεις αυτών των προβλημάτων για τις εταιρείες μεταφορών των Δυτικών Βαλκανίων.

4. Ευρωπαϊκή προοπτική

-IPA: 133 κεφαλαιουχικά έργα για τη βελτίωση των υποδομών της Βόρειας Μακεδονίας

Στο πλαίσιο ενός έργου που εκτελείται από το Υπουργείο Οικονομικών και επιδιώκει τη βελτίωση των δημοτικών υπηρεσιών και υποδομών στην Βόρεια Μακεδονία, έχουν ολοκληρωθεί μέχρι σήμερα 133 κεφαλαιουχικά έργα σε 78 Δήμους, μέσω χρηματοδοτικών πόρων του IPA, του ευρωπαϊκού εργαλείου Προ-ενταξιακής Βοήθειας. Ειδικότερα, το έργο που επιδιώκει να βελτιώσει την ποιότητα ζωής στις αγροτικές κοινότητες και να διευθετήσει προβλήματα υποδομής διεξάγεται από το Υπουργείο Οικονομικών με την υποστήριξη της Παγκόσμιας Τράπεζας. Αυτά τα έργα κοστίζουν συνολικά 16,9 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων 12,7 εκατ. ευρώ ήταν επιχορήγηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση και 4,2 εκατ. ευρώ προέρχονταν από τον κρατικό προϋπολογισμό. Τα περισσότερα ολοκληρωμένα έργα αφορούν στην κατασκευή και ανακατασκευή των τοπικών οδών. Διεξήχθησαν σε 58 Δήμους και ανήλθαν σε 12,4 εκατ. ευρώ, ενώ 5,9 εκατ. ευρώ επενδύθηκαν σε δημόσιες εγκαταστάσεις και 3,8 εκατ. ευρώ σε υποδομές κοινής ωφέλειας. Τα περισσότερα από αυτά έχουν ήδη τεθεί σε χρήση και τα υπόλοιπα θα τεθούν σε χρήση πολύ σύντομα.

-Σύσταση ομάδων εργασίας για την προετοιμασία των θέσεων της Βόρεια Μακεδονίας στο πλαίσιο της διαπραγμάτευσης για την ένταξη στην ΕΕ

Η Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας, στην τακτική 143^η σύνοδό της, αποφάσισε να συγκροτήσει ομάδες εργασίας για την προετοιμασία του Εθνικού Προγράμματος για την υιοθέτηση του κεκτημένου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και για την προετοιμασία των διαπραγματευτικών θέσεων για τις ενταξιακές διαπραγματεύσεις με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Κατά τη συνάντηση αυτή, εγκρίθηκε απόφαση για τη σύσταση Γραμματείας για τη δομή των διαπραγματεύσεων, καθώς και ένα Γραφείο του κύριου τεχνικού διαπραγματευτή. Στη δέσμη αποφάσεων για την προετοιμασία του Εθνικού Προγράμματος για την υιοθέτηση του κεκτημένου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και για την προετοιμασία των διαπραγματευτικών θέσεων για τις ενταξιακές διαπραγματεύσεις, εγκρίθηκε απόφαση για τη σύσταση Κρατικής Αντιπροσωπείας και Επιτροπής για τις διαπραγματεύσεις προσχώρησης της Βόρειας Μακεδονίας με την ΕΕ.

-Προγράμματα ενίσχυσης του Υπουργείου Οικονομίας των μικρών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην Βόρεια Μακεδονία

Πιστοποιητικά για την καταβολή επιδοτήσεων σε πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις απονεμήθηκαν στις 20.6.2019 από τον Υπουργό Οικονομίας κ. Kreshnik Bekteshi σε ιδιοκτήτες επιχειρήσεων που υπέβαλαν υποψηφιότητα στην δημόσια πρόσκληση. Στο πλαίσιο του «Προγράμματος για την ανταγωνιστικότητα, την καινοτομία και την επιχειρηματικότητα για το 2019», 21 εκατ. δηνάρια (περίπου € 340,6 χιλ.) θα καταβληθούν σε 87 πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που θα τους βοηθήσουν να αγοράσουν εξοπλισμό, εργαλεία και μηχανές, καλύπτοντας μέχρι και το 70% των δαπανών. Αυτό είναι το τρίτο συνεχές έτος εφαρμογής του προγράμματος, καθώς έχει ξεκινήσει από το 2017, και μέχρι στιγμής έχουν δοθεί 59 εκατ. δηνάρια (€ 955 χιλ.) σε περίπου 240 μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Κάθε επιχείρηση μπορεί να επιδοτηθεί με έως 300.000 δηνάρια (4,9 χιλ. ευρώ). Σύμφωνα με τον Υπουργό κ. Bekteshi, το μέτρο αποσκοπεί στην αύξηση της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, ώστε να καταστεί εφικτή η δημιουργία περισσότερων θέσεων εργασίας. Όπως ανέφερε ο Υπουργός, στο πλαίσιο αυτού του προγράμματος, εκτός από την υποστήριξη της αγοράς εξοπλισμού, υπάρχει και η δυνατότητα υποστήριξης των επιχειρήσεων στην απόκτηση πιστοποιητικών ISO και Halal, στην διοργάνωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων και στην συμμετοχή σε διεθνείς και εγχώριες εκθέσεις για την προώθηση των προϊόντων τους. Το ενδιαφέρον για το εν λόγω πρόγραμμα είναι πολύ υψηλό και αυτό αποδεικνύεται από το γεγονός ότι το σύνολο των πόρων για το 2019 εξαντλήθηκε, πριν την επίσημη λήξη της δημόσιας πρόσκλησης.

5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος

-Νέος νόμος για την προστασία της Περιφέρειας της Αχρίδας και λήψη αποφάσεων του νεοσύστατου συμβούλιο βάση της πλειοψηφίας Badinter

Το νομοσχέδιο για τη διαχείριση της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς της Περιφέρειας της Αχρίδας υποβλήθηκε την Τρίτη 9.7.2019 από την κοινοβουλευτική Επιτροπή Πολιτισμού. Ο λόγος για τη θέσπιση νέου νόμου είναι το γεγονός ότι, παρά τα διεθνή και εθνικά μέτρα προστασίας, η φυσική και πολιτιστική κληρονομιά στην περιοχή της Αχρίδας εξακολουθεί να απειλείται εξ' αιτίας της αυθαίρετης αστικής ανάπτυξης, της ακατάλληλης διαχείρισης των λυμάτων και των στερεών αποβλήτων, των φυσικών πόρων, της ανάπτυξης των υποδομών και των έντονων τουριστικών δραστηριοτήτων. Ακόμη ένας άλλος και εξίσου σημαντικός λόγος για τη θέσπιση ενός νέου νόμου είναι ότι ο σημερινός που ψηφίστηκε το 2010 έχει έκτοτε δείξει ότι έχει πολλές αδυναμίες. Σύμφωνα με αυτό το νομοσχέδιο, ένα 15μελές συμβούλιο, του οποίου ο Πρόεδρος θα διοριστεί από τον Πρωθυπουργό, θα πρέπει να συσταθεί για να διαχειριστεί αυτά τα θέματα στην περιοχή. Το συμβούλιο θα λαμβάνει αποφάσεις με βάση την αρχή Badinter, πράγμα που σημαίνει ότι για να ψηφιστεί μια απόφαση, θα λαμβάνεται υπόψη η πλειοψηφία όλων των μελών, καθώς και η πλειοψηφία των μελών των διαφορετικών εθνοτήτων. Για το συγκεκριμένο τμήμα του νομοσχεδίου έχουν διαμαρτυρηθεί, εδώ και πολύ καιρό οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών. Υποστηρίζουν ότι η Περιφέρεια της Αχρίδας είναι κρατικού ενδιαφέροντος λόγω της παγκόσμιας κληρονομιάς και, ως εκ τούτου, δεν κατανοούν γιατί είναι απαραίτητη η ψηφοφορία Badinter, όπως αναφέρει η εφημερίδα Nezavisen vesnik.

6. Εκδηλώσεις, εκθέσεις, επισκέψεις

-Συμμετοχή των Zaen και Angjusev στο Οικονομικό Φόρουμ στο Λονδίνο

Σύμφωνα με σχετικό δελτίο τύπου, ο Πρωθυπουργός κ. Zoran Zaen και ο Αντιπρόεδρος Οικονομικών Υποθέσεων κ. Koco Angjusev πραγματοποίησαν επίσκεψη στο Ηνωμένο Βασίλειο και συμμετείχαν μεταξύ άλλων στο φόρουμ «Επενδυτικές δυνατότητες στις ταχέως αναπτυσσόμενες περιοχές», που διοργάνωσαν οι Financial Times (FT). Τιμώντας τους επισκέπτες, ο Αντιπρόεδρος της Βρετανίας, κ. David Lidington, διοργάνωσε επίσης ένα επιχειρηματικό πρωινό για τους Πρωθυπουργούς των χωρών από τα Δυτικά Βαλκάνια, συμπεριλαμβανομένου του πρωθυπουργού κ. Zaen. Στην ομιλία του στο φόρουμ, ο κ. Zaen μίλησε για την οικονομική πρόοδο της Βόρειας Μακεδονίας, αναφέροντας την τελευταία αλλαγή της πιστοληπτικής ικανότητας της χώρας από την Fitch Ratings σε BB +. Επεσήμανε ότι η Κυβέρνησή του επέτυχε να επιλύσει τις διμερείς διαμάχες με τους γείτονές της και κατόρθωσε να ανοίξει τις πόρτες προς την ένταξη στο NATO και την ΕΕ και αυτό από μόνο του βελτίωσε τη θέση της χώρας, όσον αφορά στην οικονομική ανάπτυξη και στην προσέλκυση επενδύσεων. Επεσήμανε ότι, οι θετικές συνέπειες είναι ήδη εμφανείς δεδομένου ότι βελτιώθηκε η συνεργασία με την Ελλάδα και τη Βουλγαρία, αυξάνοντας το εμπόριο με αυτές τις χώρες κατά 20% και 16,8% αντίστοιχα. Οι επενδύσεις στη Βόρεια Μακεδονία αυξήθηκαν κατά 260% και έφθασαν τα 737 εκατ. ευρώ το 2018, επεσήμανε ο κ. Zaen, προσθέτοντας ότι οι χώρες των Δυτικών Βαλκανίων εργάζονται για σχέδια βελτίωσης της συνεργασίας μεταξύ τους, όπως η εισαγωγή μονάδων One Stop Shops. Ο Αντιπρόεδρος κ. Koco Angjusev απευθύνθηκε επίσης στο φόρουμ και δήλωσε ότι το φόρουμ των Δυτικών Βαλκανίων της FT, μετά το Οικονομικό Φόρουμ της Βιέννης και το επενδυτικό φόρουμ της EBRD στις Βρυξέλλες, ήταν το τρίτο σημαντικό επιχειρηματικό γεγονός που παρουσίασε η Κυβέρνηση της Βόρειας Μακεδονίας τις οικονομικές, πολιτικές και επενδυτικές ευκαιρίες της. Ανάφερε ότι υπάρχει έντονο ενδιαφέρον από εταιρείες και ότι η Κυβέρνηση επικεντρώνεται στην προσέλκυση κορυφαίων ξένων επενδυτών. Τα τελευταία δύο χρόνια, περίπου 20 εταιρείες ξεκίνησαν τα επενδυτικά τους σχέδια και έχει επιτευχθεί ρεκόρ υψηλών άμεσων ξένων επενδύσεων και αύξησης του ΑΕΠ, ενώ η ανεργία μειώθηκε. Όλα αυτά είναι θετικές οικονομικές παράμετροι που έχουν προκαλέσει το ενδιαφέρον των επενδυτών στη χώρα. Τόνισε ότι η Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας είναι ένας εξαιρετικός επενδυτικός προορισμός και τόπος όπου παράγονται και εξάγονται ποιοτικά αγαθά στην Ευρώπη και στον κόσμο.

-Συνεδρίαση του ΔΝΤ και της Παγκόσμιας Τράπεζας στα Σκόπια

Σύμφωνα με τα εδώ μέσα μαζικής ενημέρωσης, αξιωματούχοι από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) και την Παγκόσμια Τράπεζα (ΠΤ) με επικεφαλής από την Ολλανδία και το Βέλγιο, συναντήθηκαν στις 21-23 Ιουνίου τ.ε. στα Σκόπια. Η συνάντηση φιλοξενήθηκε από κοινού από την Κεντρική Τράπεζα της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας και το Υπουργείο Οικονομικών. Η καταπολέμηση της ανισότητας αποτέλεσε το αντικείμενο της συνάντησης ΔΝΤ / ΠΤ και διαπιστώθηκε ότι το χάσμα μεταξύ των πλουσίων και των φτωχών στη Βόρεια Μακεδονία συρρικνώνεται πολύ αργά. Ο προοδευτικός φορολογικός συντελεστής και οι αυξήσεις στους κατώτατους μισθούς και την κοινωνική πρόνοια οδήγησαν σε ορισμένα αρχικά αποτελέσματα, ωστόσο, η ανισότητα εξακολουθεί να είναι σημαντική. Σύμφωνα με την Κεντρική Τράπεζα, η ανισότητα είναι ένα παγκόσμιο πρόβλημα και ενώ αυξήθηκε σε ορισμένες χώρες μετά την παγκόσμια κρίση, στη Βόρεια Μακεδονία βρίσκεται σε στασιμότητα.

Η Προϊσταμένη

Παγόνα Λάρδα
Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄